śrī-kṛṣṇa-karṇāmṛtam

dvitīya-śatakam

abhinava-navanīta-snigdham āpīta-dugdhaṁ
dadhi-karaṇa-paridigdhaṁ mugdham aṅgaṁ murāreḥ |
diśatu bhuvana-kṛcchra-ccheditāpiñcha-guccha-
cchavi-nava-śikhi-piñchā-lāñchitaṁ vāñchitaṁ naḥ ||1||

yāṁ dṛṣṭvā yamunā-pipāsur aniśaṁ vyūho gavāṁ gāhate
vidyutvān iti nīla-kaṇṭha-nivaho yāṁ draṣṭum utkaṇṭhate |
uttaṁsāya tamāla-pallavam iti cchindanti yāṁ gopikāḥ
kāntiḥ kāliya-śāsanasya vapuṣaḥ sā pāvanīḥ pātu naḥ ||2||

devaḥ pāyāt payasi vimale yāmune majjatīnāṁ
yācantīnāṁ atunata padair vañcitāny aṁśukāni |
lajjā-lolair alasa-vilasair unmiṣat-pañca-bāṇai-
rgopa-strīṇāṁ nayana-kusumair arcitaḥ keśavo naḥ ||3||

mātar nātaḥ param anucitaṁ yat khalānāṁ purastā*
dastāśaṅkaṁ jaṭhara-piṭharī pūrtaye nartitāsi |
tat kṣantavyaṁ sahaja-sarale vatsale vāṇi kuryāṁ
prāyaścittaṁ guṇa-gaṇanayā gopa-veṣasya viṣṇoḥ ||4||

aṅguly-agrair aruṇa-kiraṇair mukta-saṁruddha-randhraṁ
bāraṁ bāraṁ vadana-marutā veṇum āpūrayantam |
vyatyastāṅghriṁ vikaca-kamala-cchāya-vistāri-netraṁ
vande vṛndāvana-sucaritaṁ nanda-gopāla-sūnum ||5||

mandaṁ mandaṁ madhura-ninadair veṇum āpūrayantaṁ
vṛndaṁ vṛndāvana-bhuvi gavāṁ cārayantaṁ carantam |
chando-bhāge śatamakha-makha-dhvaṁsināṁ dānavānāṁ
hambāraṁ taṁ kathaya rasane gopa-kanyā-bhujaṅgam ||6||

veṇī-mūle viracita-ghana-śyāma-piñchāvacūḍo
vidyul-lekhāvalayita iva snigdha-pītāmbareṇa |
mām āliṅgan marakata-maṇi-stambha-gambhīra-bāhuḥ
svapne dṛṣṭas taruṇa-tulasī-bhūṣaṇo nīla-meghaḥ ||7||

kṛṣṇe hṛtvāsi caya-nicayaṁ kula-kuñjādhirūḍhe
mugdhā kācin muhur anunayaiḥ kiṁ nv iti vyāharantī |
sa-bhrū-bhaṅgaṁ sa-dara-hasitaṁ sa-trapaṁ sānurāgaṁ
chāyā śaureḥ kara-tala-gatānya-svarāṇy ācakarṣa ||8||

api januṣi parasminn ātta-puṇyo bhaveyaṁ
taṭa-bhuvi yamunāyās tādṛśo vaṁśa-nālaḥ |
anubhavati ya eṣa śrīmad-ābhīra-sūno*

radhara-maṇi-samīpa-nyāsa-dhanyāṁ avasthām ||9||

ayi paricinu cetaḥ prātar ambhoja-netraṁ
kavara-kalita-cañcat-piccha-dāmābhirāmam |
balabhid-upanīlaṁ vallavī-bhāga-dheyaṁ
nikhila-nigama-vallī-mūla-kandaṁ mukundam ||10||

ayi murali mukunda-smera-vaktrāravinda*
śvasana-madhura-saṁjñe tvāṁ praṇamyādya yāce |
adhara-maṇi-samīpaṁ prāptavatyāṁ bhavatyāṁ
kathaya rahasi karṇe mad-daśāṁ nanda-sūnoḥ ||11||

sajalajaladanīlaṁ vallavī-keli-lolaṁ
śrita-surataru-mūlaṁ vidyud-unnāsi-velam |
sura-ripua-kula-kālaṁ san-mano-bimba-līlaṁ
nata-sura-muni-jālaṁ naumi gopāla-bālam ||12||

adhara-bimba-viḍambita-vidrumaṁ
madhura-veṇu-nināda-vinoditam |
kamala-komala-kamra-mukhāmbujaṁ
kam api gopa-kumāram upāsmahe ||13||

adhare vinivedśya vaṁśa-nālaṁ
vivarāṇy asya salīlam aṅgulībhiḥ |
muhur astarayan muhur vivṛṇvan
madhuraṁ gāyati mādhavo vanānte ||14||

vadane navanīta-gandhavāhaṁ
vacane taskara-cāturī-dhurīṇam |
nayane kuhanāśrum āśrayethā*
ścaraṇe komala-tāṇḍavaṁ kumāram ||15||

adhunākhila-gopa-gopanārthaṁ
yamunā-rodhasi nanda-nandanena |
damunā vana-sambhavaḥ pape naḥ
kim u nāsau śaraṇārthināṁ śaraṇyaḥ ||16||

jagad-ādaraṇīya-jāra-bhāvaṁ
jalajāpatya-vaco vicāra-gamyam |
tanutāṁ tanutāṁ śivetarāṇāṁ
sura-nāthopala-sundaraṁ maho naḥ ||17||

yā śekhare śruti-girāṁ hṛdi yoga-bhojāṁ
pādāmbuje ca sulabhā vraja-sundarīṇām |
sā kāpi sarva-jagatāṁ abhirāma-sīmā
kāmāya no bhavatu gopa-kiśora-mūrtiḥ ||18||

atyanta-bālam atasī-kusuma-prakāśaṁ

dig-vāsasaṁ kanaka-bhūṣaṇa-bhūṣitāṅgam |
visrasta-keśam aruṇādharam āyatākṣaṁ
kṛṣṇaṁ namāmi manasā vasudeva-sūnum ||19||

hastāṅghri-nikvaṇita-kaṅkaṇa-kiṅkiṇīkaṁ
madhye nitambam avalambita-hema-sūtram |
muktā-kalāpa-mukulīkṛta-kāka-pakṣaṁ
vandāmahe vraja-caraṁ vasudeva-bhāgyam ||20||

vṛndāvana-druma-taleṣu gavāṁ gaṇeṣu
vedāvasāna-samayeṣu ca dṛśyate yat |
tad veṇu-nādana-paraṁ śikhi-piñcha-cūḍaṁ
brahma smarāmi kamalekṣaṇam abhra-nīlam ||21||

vyatyasta-pādam avataṁsita-barhivahaṁ
sācī-kṛtānana-niveśita-veṇu-randhram |
tejaḥ paraṁ parama-kāruṇikaṁ purastāt
prāṇaṁ prayāṇa-samaye mama sannidhattām ||22||

ghoṣa-praghoṣa-śamanāya matho-guṇena
madhye babandha jananī navanīta-coram |
tad-bandhanaṁ tri-jagatām udarāśrayāṇā*
mākrośa-kāraṇam aho nitarāṁ babhūva ||23||

śaivā vayaṁ na khalu tatra vicāraṇīyaṁ
pañcākṣarī-japa-parā nitarāṁ tathāpi |
ceto madīyam atasī-kusumāvabhāsaṁ
smerānanaṁ smarati gopa-vadhū-kiśoram ||24||

rādhā punātu jagad acyuta-datta-cittā
manthānakaṁ vidadhatī dadhi-rikta-pātre |
yasyāḥ stana-stavaka-cañcala-locanāli*
rdevo'pi ruddha-hṛdayo dhavalaṁ dudoha ||25||

godhūli dhūsarita komala kuntalāgraṁ
govardhanoddharaṇa-kelīkṛta prayāsaṁ |
gopī janasya kuca-kumkuma mudritāṅgaṁ
govindaṁ induvadanaṁ śaraṇaṁ bhajāmaḥ ||26||

yad-roma-randhra-paripūrti-vidhāvadakṣā
vārāha-janmani babhūvur amī samudrāḥ |
taṁ nāma nātham aravinda-dṛśaṁ yaśodā
pāṇi-dvayāntara-jalaiḥ snapayāṁ babhūva ||27||

varam imam upadeśam ādriyadhvaṁ
nigama-vaneṣu nitānta-cāra-khinnāḥ |
vicinuta bhavaneṣu vallavīnā*
mupaniṣad artham ulūkhale nibaddham ||28||

devakī-tanaya-pūjana-pūtaḥ
pūtanāri-caraṇodaka-dhautaḥ |
yady ahaṁ smṛta-dhanañjaya-sūtaḥ
kiṁ kariṣyati sa me yamadūtaḥ ||29||

bhāsatāṁ bhava-bhayaika-bheṣajaṁ
mānase mama muhur muhur muhuḥ |
gopa-veṣam upaseduṣaḥ svayaṁ
yāpi kāpi ramaṇīyatā vibhoḥ ||30||

karṇa-lambita-kadamba-mañjarī*
kesarāruṇa-kapola-maṇḍalam |
nirmalaṁ nigama-vāg-agocaraṁ
nīlimānam avalokayāmahe ||31||

sāci-sañcalita-locanotpalaṁ
sāli-kuṭmalita-komalādharam |
vega-valgita-kavāṅguli-mukhaṁ
veṇu-nāda-rasikaṁ bhajāmahe ||32||

syandane garuḍa-maṇḍita-dhvaje
kuṇḍineśa-tanayādhiropitā |
kenacin nava-tamāla-pallava*
śyāmalena puruṣeṇa nīyate ||33||

mā yāta panthāḥ pathi bhīma-rathyāḥ
dig-ambara ko'pi tamāla-nīlaḥ |
vinyasta hasto'pi nitamba-bimbe
dhūrta samākarṣati citta-vittam ||34||

rāsa-krīḍā

aṅganām aṅganām antare mādhavo
mādhavaṁ mādhavaṁ cāntareṇāṅganā |
ittham ākalpite maṇḍale madhyagaḥ
sañjagau veṇunā devakī-nandanaḥ ||35||

keki-kekādṛtāneka-paṅka-ruhā
līna-haṁsāvalī-hṛdyatā hṛdyatā |
kaṁsa-vaṁśāṭavī-dāha-dāvānalaḥ
sañjagau veṇunā devakī-nandanaḥ ||36||

kvāpi vīṇābhirārāviṇā kampitaḥ
kvāpi vīṇābhir ākaṅkṣiṇī nartitaḥ |
kvāpi vīṇābhirāmāntaraṁ gāpitaḥ
sañjagau veṇunā devakī-nandanaḥ ||37||

cāru-candrāvalī-locanaiś cumbito
gopa-go-vṛnda-gopālikā-vallabhaḥ |
vallavī-vṛnda-vṛndārakaḥ kāmukaḥ
sañjagau veṇunā devakī-nandanaḥ ||38||

mauli-mālā-milan-matta-bhṛṅgī-latā
bhīta-bhīta-priyā-vibhramāliṅgitaḥ |
srasta-gopī-kucābhoga-saṁmelitaṁ
sañjagau veṇunā devakī-nandanaḥ ||39||

cāru-cāmīkarābhāsa-bhāmā-vibhuḥ
vaijayantī-latāvāsitoraḥ-sthalaḥ |
nanda-vṛndāvane vāsitā-madhyagaḥ
sañjagau veṇunā devakī-nandanaḥ ||40||

bālikā-tālikā-tāla-līlālayā*
saṅga-sandarśita-bhrū-latā-vibhramaḥ |
gopikā-gīta-dattāvadhānaḥ svayaṁ
sañjagau veṇunā devakī-nandanaḥ ||41||

pārijātaṁ samuddhṛtya rādhā-varaḥ
ropayāmāsa bhāmā-gṛhasyāṅgane |
śīta-śīte baṭe yāmunīye taṭe
sañjagau veṇunā devakī-nandanaḥ ||42||

agre dīrghataro 'yam arjuna-tarus tasyāgrato vartmanī
sā ghoṣaṁ samupaiti tat parisare deśe kalindātmajā |
tasyās tīra-tamāla-kānana-tale cakraṁ gavāṁ cārayan
gopaḥ krīḍati darśayiṣyati sakhe panthānam avyāhatam ||43||

go-dhūli-dhūsarita-komala-gopa-veśaṁ
gopāla-bālaka-śatair anugamyamānam |
sāyantane prati-gṛhaṁ paśu-bandhanārthaṁ
gacchantam acyuta-śiśuṁ praṇato 'smi nityam ||44||

nidhiṁ lāvaṇyānāṁ nikhila-jagad-āścarya-nilayaṁ
nijāvāsaṁ bhāsāṁ niravadhika-niḥśreyasa-rasam |
sudhādhārāsāraṁ sukṛta-paripākaṁ mṛga-dṛśāṁ
prapadye māṅgalyaṁ prathamam adhidaivaṁ kṛta-dhiyām ||45||

ātāmra-pāṇi-kamala-praṇaya-pratoda*
mālola-hāra-maṇi-kuṇḍala-hema-sūtram |
āviśramāmbu-kaṇam ambuda-nīlam avyā*
dādyaṁ dhanañjaya-rathābharaṇaṁ maho naḥ ||46||

nakha-niyamita-kaṇḍūn pāṇḍava-syandanāśvān
anudinam abhiṣiñcann añjalisthaiḥ payobhiḥ |
avatu vitata-gātra-stotra-niṣṭhyūta-mauliḥ

daśana-vidhṛta-raśmi devakī-puṇya-rāśiḥ ||47||

vraja-yuvati-sahāye yauvanollāsi-kāye
sakala-śubha-vilāse kunda-mandāra-hāse |
nivasatu mama cittaṁ tat-padāyatta-vṛttaṁ
muni-sarajita-bhālau nanda-gopāla-sūnau ||48||

araṇyānīm ārdra-smita-madhura-bimbādhara-sudhā
saraṇyā saṅkrāntaiḥ sapadi madayan veṇu-ninadaiḥ |
dharaṇyā sānandotpulakam upagūḍhāṅghri-kamalaḥ
śaraṇyānām ādyaḥ sa jayatu śarīrī madhurimā ||49||

mugdhaṁ snigdhaṁ madhura-muralī-mādhurī-dhīra-nādaiḥ
kāraṁ kāraṁ karaṇa-viśaṁ gokula-vyākulatvam |
śyāmaṁ kāmaṁ yuva-jana-mano-mohanaṁ mohanatvaṁ
citte nityaṁ nivasatum aho vallavī-vallabhaṁ naḥ ||50||

vidagdha-gopana-vilāsinīnāṁ
sambhoga-cihnāṅkita-sarva-gātram |
pavitram āmnāya-girām agamyaṁ
brahma prapadye navanīta-coram ||51||

ānandena yaśodayā sa-madanaṁ gopāṅganābhiś ciraṁ
sāśaṅkaṁ bala-vidviṣā sukusumaiḥ siddhaiḥ pṛthivyākulam |
serṣyaṁ gopa-kumārakaiḥ sa-karuṇaṁ paurair janaiḥ sa-smitaṁ
yo dṛṣṭaḥ sa punātu no mura-ripuḥ protkṣipta-govardhanaḥ ||52||

antar-gṛhe kṛṣṇam ārakṣya coraṁ
baddhā-kavāṭaṁ jananīṁ gataikā |
ulūkhale dāma-nibaddham enaṁ
tatrāpi dṛṣṭvā stimitā babhūva ||53||

ratna-sthale jānu-caraḥ kumāraḥ
saṅkrāntam ātmīya-mukhāravindam |
ādātu-kāmas tad-alābha-khedā*
dvilokya dhātrī-vadanaṁ ruroda ||54||

upāsatām ātma-vidaḥ purāṇāḥ
paraṁ pumāṁsaṁ nihitaṁ guhāyām |
vayaṁ yaśodā-śiśu-bāla-līlā-
kathā-sudhā-sindhuṣu līlayāmaḥ ||55||

vikretu-kāmā kila gopa-kanyā
murāri-pādārpita-citta-vṛttiḥ |
dadhyādikaṁ moha-vaśād avoca*
dgovinda dāmodara mādhaveti ||56||

ulūkhalaṁ vā yamināṁ mano vā

gopāṅganānāṁ kuca-kuṭmalaṁ vā |
murāri-nāmnaḥ kalabhasya nūna-
mālānamāsīt trayam eva bhūmau ||57||

karāravindena padāravindaṁ
mukhāravinde viniveśayantam |
baṭasya patrasya puṭe śayānaṁ
bālaṁ mukundaṁ manasā smarāmi ||58||

śambho svāgatam āsyatām ita ito vāmena padmodbhava
krauñcāre kuśalaṁ sukhaṁ surapate vitteśa no dṛśyate |
itthaṁ svapna-gatasya kaiṭabha-ripoḥ śrutvā jananyā giraḥ
kiṁ kiṁ bālaka jalpasīty anucitaṁ thūthūt-kṛtaṁ pātu vaḥ ||59||

mātaḥ kiṁ yadunātha dehi caṣakaṁ kiṁ tena pātu payaḥ
tan nāsty adya kadāsti vā niśi niśā kā yāndhakārodayaḥ |
āmīlyākṣi-yugaṁ niśāpy upagatā dehīti mātar muhuḥ
vakṣojāṁśuka karṣaṇodyatakaraḥ kṛṣṇaḥ sa puṣṇātu naḥ ||60||

kālindī-pulinodareṣu musalī yāvad gataḥ khelituṁ
tāvat kārparika-payaḥ piba hare vardhiṣyate te śikhā |
itthaṁ bālatayā pratāraṇa-parāḥ śrutvā yaśodā-giraḥ
pāyān naḥ sva-śikhāṁ spṛśan pramuditaḥ kṣīre'rdha-pīte hariḥ ||61||

kailāso nava-nītati kṣitir iyaṁ prāg jagdham ulloṣṭati
kṣīrodo'pi nipīta-dugdhati lasat-smere praphulle mukhe |
mātrājīrṇa-dhiyā dṛḍha-cakitayā naṣṭāsmi dṛṣṭaḥ kayā
dhu dhu vatsaka jīva jīva ciram ity ukto'vatān no hariḥ ||62||

kiñcit kuñcita-locanasya pibataḥ paryāya-pīta-stanaṁ
sadya-prasnuta-dugdha-bindum aparaṁ hastena saṁmārjitaḥ |
mātraikāṅguliṁ lālitasya cucuke smerānanasyādhare
śaure kṣīra-kaṇānvitā nipatitādanta-dyutiḥ pātu naḥ ||63||

uttuṅga-stana-maṇḍalopari-lasat-prālamba-muktā-maṇe*
rantar-bimbitam indra-nīla-nikara-cchāyānukāri-dyuteḥ |
lajjā-vyājam upetya namra-vadanā spaṣṭaṁ murārer vapuḥ
paśyantī muditā mude'stu bhavatāṁ lakṣmīr vivāhotsave ||64||

kṛṣṇenāsvagatena rantum adhunā mṛd-bhakṣitā svecchayā
tathyaṁ kṛṣṇa ka evam āha musalī mithyāmba paśyānanam |
vyādehīti vidārite śiśu-mukhe dṛṣṭvā samastaṁ jagat
mātā yasya jagāma vismaya-padaṁ pāyāt sa naḥ keśavaḥ ||65||

svātī-sapatnī kila tārakāṇāṁ
muktā-phalānāṁ jananīti roṣāt |
sā rohiṇī nīlam asūta ratnaṁ
kṛtāspadaṁ gopa-vadhū-kuceṣu ||66||

nṛtyantam atyanta-vilokanīyaṁ
kṛṣṇaṁ maṇi-stambha-gataṁ mṛgākṣī |
nirīkṣya sākṣād iva kṛṣṇam agre
dvidhā vitene navanītam ekam ||67||

vatsa jāgṛhi vibhātam āgataṁ
jīva kṛṣṇa śaradāṁ śataṁ śatam |
ity udīrya suciraṁ yaśodayā
dṛśyamāna-vadanaṁ bhajāmahe ||68||

oṣṭhaṁ jighran śiśur iti dhiyā cumbito vallavībhiḥ
kaṇṭhaṁ gṛhṇann aruṇita-padaṁ gāḍham āliṅgitāṅgaḥ |
doṣṇā lajjāspadam abhimṛśann aṅkam āropitātmā
dhūrta-svāmī haratu duritaṁ dūrato bāla-kṛṣṇaḥ ||69||

ete lakṣmaṇa-jānakī-virahitaṁ māṁ khedayanty ambudā
marmāṇīva ca ghaṭṭayanty alam amī krūrāḥ kadambānilāḥ |
itthaṁ vyāhṛta pūrva-janma-caritaṁ yo rādhayā vīkṣitaḥ
serṣyaṁ śaṅkitayā sa naḥ sukhayatu svapnāyamāno hariḥ ||70||

oṣṭhaṁ muñca hare bibhemi bhavatā pānair hatā pūtanā
kaṇṭhāśleṣam amuṁ jahīhi dalitā vāliṅganenārjunau |
mā dehi cchuritaṁ hiraṇyakaśipur nītau nakhaiḥ pañcatāṁ
itthaṁ vārita-rātri-kelir avatāl lakṣmyopahāsād dhariḥ ||71||

rāmo nāma babhūva huṁ tad abalā sīteti huṁ tāṁ pitu*
rvācā pañcavaṭī-vane nivasatas tasyāharad rāvaṇaḥ |
kṛṣṇasyeti purātanīṁ nija-kathām ākarṇya mātreritāṁ
saumitre kva dhanur dhanur dhanur iti vyagrā giraḥ pāntu vaḥ ||72||

bālo'pi śailoddharaṇāgra-pāṇi*
rnīlo'pi nīrandhratama-pradīpaḥ |
dhīro'pi rādhā-nayanāvabaddho
jāro'pi saṁsāra-hara kutas tvam ||73||

bālāya nīla-vapuṣe nava-kiṅkiṇīka*
jālābhirāma-jaghanāya digambarāya |
śārdūla-divya-nakha-bhūṣaṇa-bhūṣitāya
nandātmajāya navanīta-muṣe namas te ||74||

pāṇau pāyasa-bhaktam āhita-rasaṁ bibhran mudā dakṣiṇe
savye śārada-candra-maṇḍala-nibhaṁ haiyaṅgavīnaṁ dadhat |
kaṇṭhe kalpita-puṇḍarīka-nakha-maṇy-uddāma-dīptiṁ vahan
devo divya-digambaro diśatu naḥ saukhyaṁ yaśodā-śiśuḥ ||75||

kiṅkiṇi-kiṇikiṇi-rabhasai*
raṅgaṇa-bhuvi riṅganaiḥ sadāṭantam |

kuṅkuṇukuṇu-pada-yugalaṁ
kaṅkaṇa-kara-bhūṣaṇaṁ hariṁ vande ||76||

sambādhe surabhīṇām
ambām āyāsayantam anuyāntim |
lambālakam avalambe
taṁ bālaṁ tanu-vilagna-jambālam ||77||

añcita-piñchā-pīḍaṁ
vañcita-saujanya-vallavī-valayam |
adhara-maṇi-nihita-veṇuṁ
bālaṁ gopālam aniśam avalambe ||78||

prahlāda-bhāga-dheyaṁ
nigama-mahādrer guhāntarādheyam |
narahari sadābhidheyaṁ
vibudha-vidheyaṁ mamānusandheyam ||79||

saṁsāre kiṁ sāraṁ
kaṁsāreś caraṇa-kamala-paribhajanam |
jyotiḥ kim andhakāre
yad andhakārer anusmaraṇam ||80||

kalaśa-navanīta-core
kamalā-dṛk-kumuda-candrikā-pure |
viharatu nanda-kumāre
ceto mama gopa-sundarī-jāre ||81||

kas tvaṁ bāla balānujaḥ kim iha te man-mandirāśaṅkayā
yuktaṁ taṁ navanīta-pātra-vivare hastaṁ kim arthaṁ nyaseḥ |
mātaḥ kañcana vatsakaṁ mṛgayituṁ mā gā viṣādaṁ kṣaṇā*
dity evaṁ vara-vallavī prativacaḥ kṛṣṇasya puṣṇātu naḥ ||82||

gopājira-kardame viharase viprādhvare lajjase
brūṣe gokula-huṅkṛtaiḥ stuti-śatair maunaṁ vidhatse vidām |
dāsyaṁ gokula-puṁścalīṣu kuruṣe svāmyaṁ na dāntātmasu
jñātaṁ kṛṣṇa tavāṅghri-paṅkaja-yugaṁ premṇācalaṁ mañjulam ||83||

namas tasmai yaśodāyā
dāyādāyāstu tejase |
yad dhi rādhā-mukhāmbhojaṁ
bhojaṁ bhojaṁ vyavardhata ||84||

avatārā santv anye
sarasija-nayanasya sarvato-bhadrāḥ |
kṛṣṇād anyaḥ ko vā
prabhavati go-gopikā-muktyai ||85||

madhye gokula-maṇḍalaṁ prati-diśaṁ hāmbāravocchṛmbhite
prātar doha-mahotsave nava-ghana-śyāmaṁ raṇan-nūpuram |
kāle bāla-vibhūṣaṇaṁ kaṭi-rasait-kiṅkiṇī-mekhalaṁ
kaṇṭhe vyāghra-nakhaṁ ca śaiśava-kalā-kalyāṇa-kārtsnyaṁ bhaje ||86||

sajala-jalada-nīlaṁ darśitodāra-nīlaṁ
karatala-dhṛta-śailaṁ veṇu-nādaiḥ rasālam |
vraja-jana-kula-pālaṁ kāminī-keli-lolaṁ
kalita-lalita-mālaṁ naumi gopāla-bālam ||87||

smita-lalita-kapolaṁ snigdha-saṅgīta-lolaṁ
lalita-cikura-jālaṁ caurya-cāturya-līlam |
śatamakha-ripu-kālaṁ śātakumbhābha-celaṁ
kuvalaya-dala-nīlaṁ naumi gopāla-bālam ||88||

muralī-ninada-lolaṁ mugdha-mayūra-cūḍaṁ
dalita-danuja-jālaṁ dhanya-saujanya-līlam |
parahita-nava-henaṁ padma-sadmānukūlaṁ
nava-jaladhara-nīlaṁ naumi gopāla-bālam ||89||

sarasa-guṇa-nikāyaṁ saccidānanda-kāyaṁ
śamita-sakala-māyaṁ satya-lakṣmī-sahāyam |
śama-dama-samudāyaṁ śānta-sarvāntarāyaṁ
suhṛdaya-jana-dāyaṁ naumi gopāla-bālam ||90||

lakṣmī-kalatraṁ lalitābja-netraṁ
pūrṇendu-vaktraṁ puruhūta-mitram |
kāruṇya-pātraṁ kamanīya-gātraṁ
vande pavitraṁ vasudeva-putram ||91||

mada-maya-mada-maya-duragaṁ
yamunām avatīrya vīrya-śālī yaḥ |
mama ratim amara-tiraskṛti*
śamana-paraḥ sa kriyāt kṛṣṇaḥ ||92||

maulau māyūra-barhaḥ mṛga-mada-tilakaṁ cāru-lalāṭa-paṭṭe
karṇa-dvandve ca tālī-dalam atimṛdulaṁ mauktikaṁ nāsikāyām |
hāro mandāra-mālā-parimala-bharite kaustubhasyopakaṇṭhe
pāṇau veṇuś ca yasya vraja-yuvati-yutaḥ pātu pītāmbaro naḥ ||93||

murāriṇā vāri-vihāra-kāle
mṛgekṣaṇānāṁ mūṣitāṁśukānām |
kara-dvayaṁ vā kaca-saṁhatir vā
pramīlanaṁ vā paridhānam āsīt ||94||

yāsāṁ gopāṅganānāṁ lasad-asitatarālola-līlā-kaṭākṣā
yan nāsā-cāru-muktā-phala-maṇi-ruci-nikara-vyoma-gaṅgā-pravāhe |
mīnāyate'pi tāsām atirabhasa-calac-cāru-nīlālakās tā

bhṛṅgāyante yad aṅghri-dvaya-sarasi-ruhe pātu pītāmbaro naḥ ||95||

yad veṇu-śreṇī-rūpa-sthita-suṣira-mukhodgīrṇa-nāda-prabhinnā
eṇākṣyas takṣaṇena truṭita-nija-pati-prama-baddhā babhūvuḥ |
asta-vyastālakāntāḥ sphurad-adhara-kuca-dvandva-nābhi-pradeśāḥ
kāmāveśa-prakarṣa-prakaṭita-pulakāḥ pātu pītāmbaro naḥ ||96||

devakyā jaṭharākare samuditaḥ krīto gavāṁ pālinā
nandanānakadundubher nija-sutā paṇyena puṇyātmanā |
gopālāvalī-mugdha-hāra-taralo gopī-jālālaṅkṛtiḥ
stheyān no hṛdi santataṁ sumadhuraḥ ko'pīndranīlo maṇiḥ ||97||

pīṭhe pīṭha-niṣaṇṇa-bālaka-gaṇe tiṣṭhan sa gopālakaḥ
yantrāntaḥsthita-dugdha-bhāṇḍam avakṛṣyācchādya ghaṇṭā-ravam |
vaktropānta-kṛtāñjaliḥ kṛta-śiraḥ-kampaṁ pibantaḥ payaḥ
pāyād āgata-gopikā-nayanayor gaṇḍūṣa-phutkāra-kṛt ||98||

yajñair ījimahe dhanaṁ dadhimahe pātreṣu nūnaṁ vayaṁ
vṛddhān bhejimahe tapaś cakṛmahe janmāntare duścaram |
yenāsmākam abhūd ananya-sulabhā bhaktir bhava-dvesiṇī
cānūra-dviṣi bhakta-kalmaṣa-muṣi śrī-juṣi ||99||

tvayi prasanne mama kiṁ guṇena
tvayy aprasanne mama kiṁ guṇena |
rakte virakte ca vare vadhūnāṁ
nirarthakaḥ kuṅkuma-patra-bhaṅgaḥ ||100||

gāyanti kṣaṇadāvasāna-samaye sānandam indu-prabhā
ruddhantyo nija-danta-kānti-nivahair gopāṅganā gokule |
mathnantyo dadhi pāṇi-kaṅkaṇa-jhanatkārānukāraṁ javā*
dvyāvalagad-vasanāñcalā yam aniśaṁ pītāmbaro'vyāt sa naḥ ||101||

aṁsālambita-vāma-kuṇḍala-dharaṁ mandonnata-bhrū-lataṁ
kiñcit-kuñcita-komalādhara-puṭaṁ sāci-prasārekṣaṇam |
ālolāṅguli-pallavair muralikām āpūrayantaṁ mudā
mule kalpa-taros tribhaṅga-lalitaṁ dhyāyej jagan-mohanam ||102||

mallaiḥ śailendra-kalpaḥ śiśur itara-janaiḥ puṣpa-cāpo'ṅganābhiḥ
gopais tu prākṛtātmā divi kuliśa-bhūtā viśva-kāyo'prameyaḥ |
kruddhaḥ kaṁsena kālo bhaya-cakita-dṛśā yogibhir dhyeya-mūrti*
rdṛṣṭo raṅgāvatāre harir amara-gaṇānanda-kṛt pātu yuṣmān ||103||

saṁviṣṭo maṇi-viṣṭhare'ṅka-tala-madhyāsīna-lakṣmī-mukhe
kastūrī-tilakaṁ mudā viracayan harsāt kucau saṁspṛśan |
anyonya-smita-candrikā-kisalayair ārādhayan manmathaṁ
gopī-gopa-parīvṛto yadupatiḥ pāyāj jagan-mohanaḥ ||104||

ākṛṣṭe vasanāñcale kuvalaya-śyāmā trapādhaḥ-kṛtā-

dṛṣṭiḥ saṁvalitārucā kuca-yuge svarṇa-prabhe śrīmati |
bālaḥ kaścana cūta-pallava iti prāpta-smitāsya-śriyaṁ
śliṣyan tām atha rukmiṇīṁ nata-mukhīṁ kṛṣṇaḥ sa puṣṇātu naḥ ||105||

ūrvyāṁ ko'pi mahīdharo laghutaro dorbhyāṁ dhṛto līlayā
tena tvaṁ divi bhūtale ca satataṁ govardhanoddhārakaḥ |
tvāṁ trailokya-dharaṁ vahāmikucayor agreṇa tad agaṇyate
kiṁ vā keśava bhāṣaṇena bahunā puṇyair yaśo labhyate ||106||

sandhyā-vandana bhadram astu bhavate bhoḥ snāna tubhyaṁ namo
bho devāḥ pitaraś ca tarpaṇa-vidhau nāhaṁ kṣamaḥ kṣamyatām |
yatra kvāpi niṣīdya yādava-kulottaṁsasya kaṁsa-dviṣaḥ
smāraṁ smāram aghaṁ harāmi tad alaṁ manye kim anyena ||107||

he gopālaka he kṛpā-jala-nidhe he sindhu-kanyā-pate
he kaṁsāntaka he gajendra-karuṇā-pārīṇa he mādhava |
he rāmānuja he jagat-traya-guro he puṇḍarīkākṣa māṁ
he gopījana-nātha pālaya paraṁ jānāmi na tvāṁ vinā ||108||

kastūrī-tilakaṁ lalāṭa-phalake vakṣaḥ-sthale kaustubhaṁ
nāsāgre nava-mauktikaṁ kara-tale veṇuṁ kare kaṅkaṇam |
sarvāṅga-hari-candanaṁ ca kalayan kaṇṭhe ca muktāvaliṁ
gopa-strī-pariveṣṭito vijayate gopāla-cūḍāmaṇiḥ ||109||

kālindī-bahula-pravāha-rabhasaṁ saṁstambhayan tat-kṣaṇāt
śailān vidravayan mṛgān vivaśayan go-vṛndam ānandayan |
gopān sambhramayan munīn mukulayan sapta-svarān jṛmbhayan
oṅkārārtham udīrayan vijayate vaṁśī-ninādaḥ śiśoḥ ||110||

yasyātma-bhūtasya guroḥ prasādāt
ahaṁ vimukto'smi śarīra-bandhāt |
sarvopadeṣṭuḥ puruṣottamasya
tasyāṅghri-padmaṁ praṇato'smi nityam ||111||